

Skellefteå kommun

Rektorn vid Hjoggböleskolan

urban.lindmark@skelleftea.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Hjoggböleskolan
i Skellefteå

Tillsyn av Hjoggböleskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Skellefteå under Våren 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Hjoggböleskolan besöktes av Skolinspektionen den 14 mars 2012.

Helhetsbedömning

Eleverna på Hjoggböleskolan har goda förutsättningar att nå de nationella målen. Enligt skolans kvalitetsarbete nådde eleverna i hög utsträckning de nationella målen i alla ämnen i årskurs 5 år 2011. Måluppfyllelsen var något lägre i svenska och matematik.

Enligt rektor följs elevernas kunskapsutveckling upp och utvärderas kontinuerligt på individnivå genom utvecklingssamtal och individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen. På skolan pågår ett arbete för att tydliggöra kunskapskraven. I detta arbete ingår att planera undervisningen utifrån långsiktiga förmågor, centralt innehåll och kunskapskrav.

Tillsynen visar att Hjoggböleskolan bedriver ett aktivt värdegrundsarbete där eleverna erbjuds en trygg och lugn lärandemiljö. Rektorn uppger att värdegrundsfrågor ingår i den dagliga verksamheten och att det nära samarbetet mellan skolans olika verksamheter bidrar till trivsel och trygghet för eleverna. Rektorn uppger också att personalen har tillsammans med eleverna tagit fram de ordningsregler som finns för Hjoggböleskolan samt att de regelbundet följs upp och utvärderas. För tillfället pågår ett arbete med att förbättra elevers språkbruk.

Hjoggböleskolan har rutiner för att fånga upp elevers behov av särskilt stöd. I det arbetet sker en nära samverkan mellan lärare, specialpedagog och rektorn. Rektorn har överlåtit till specialpedagog att fatta beslut om åtgärdsprogram ska upprättas. Det saknas dock en dokumenterad uppföljning och utvärdering av arbetet med särskilt stöd på skolenivå för att kunna bedöma effekterna av skolans samlade stödinsatser. Vidare saknas en dokumentation av måluppfyllelsen i förskoleklassen

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Hjoggböleskolan i Skellefteå måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till. En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken Skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Skellefteå kommun att **senast den 31 augusti 2012** avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Särskilt stöd

Åtgärdsprogrammen motsvarar inte alltid skollagens krav.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Särskilt stöd.

I detta ingår att:

- Åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas (3 kap.9 § skollagen).
- Vid beslut om åtgärdsprogram eller beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram ska besvärshänvisning lämnas (3 kap. 9 §, 28 kap. 16 § skollagen).

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Rektorn ser inte till att det fullt ut bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolan.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

I detta ingår att:

- På skolenhetsnivå sammanställa och utvärdera måluppfyllelsen i förskoleklass (4 kap. 4 och 6 §§ skollagen).
- På skolenhetsnivå följa upp och utvärdera hur de särskilda stödinsatserna används och vilka effekter de får (4 kap. 4 och 6 §§ skollagen).

Anmärkningar

Skolinspektionen har vid tillsynen konstaterat mindre allvarliga brister som måste åtgärdas för att eleverna ska få den utbildning de har rätt till. Huvudmannen ges därför en anmärkning.

En redogörelse av konstaterade brister finns nedan under Skäl för beslut.

Till följd av anmärkningarna ska Ni **senast den 31 augusti 2012** vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa dessa åtgärder för Skolinspektionen.

Bedömning och betygssättning

Skolans insatser framgår inte på ett tydligt sätt i de individuella utvecklingsplanerna.

Skäl för beslut

Föreläggande:

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Åtgärdsprogrammen motsvarar inte alltid skollagens krav.

Motivering:

Enligt skollagen ska det av åtgärdsprogrammet framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Åtgärdsprogrammet ska beslutas av rektorn.

Enligt rektor finns rutiner och kompetens att tidigt fånga upp elever som är i behov av särskilt stöd. I processen sker ett nära samarbete mellan rektor, specialpedagog och lärare. Rektorn har överlåtit till specialpedagog att fatta beslut om åtgärdsprogram ska upprättas. Programmen föregås av en kartläggning på individ, grupp- och skolnivå.

I de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av framgår inte alltid tydligt vilka behov eleven har och hur stödåtgärderna utformats utifrån dessa behov. Elevens behov är generellt beskrivna som exempelvis att eleven ska komma igång med skolarbetet. Vidare framgår inte alltid av åtgärdsprogrammen hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Programmen saknar också en besvärshänvisning vid överklagande.

Det är Skolinspektionens bedömning att åtgärdsprogrammen behöver tydliggöras så att de motsvarar lagstiftningens krav.

Författning:

3 kap.9 § skollagen.

Bedömningsområde: Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning:

Rektorn ser inte alltid till att det fullt ut bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolan.

Motivering:

Enligt skollagen ska rektorn ansvara för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Rektorn ansvarar också för att kvalitetsarbetet dokumenteras. Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet.

Av intervju med rektor framgår att det genomförs uppföljningar av åtgärdsprogrammen på individnivå. Däremot genomförs inte systematiska uppföljningar och utvärderingar av särskilda stödinsatser på skolnivå. Hjoggböleskolan saknar också en dokumenterad redovisning av verksamhetens måluppfyllelse i förskoleklassen.

Skolan saknar därmed underlag för att bedöma om stödinsatserna bidragit till ökad måluppfyllelse.

Det är Skolinspektionens bedömning att rektor mer systematiskt behöver följa upp och utvärdera skolans resultat så att både väl fungerande insatser synliggörs men också så att förbättringsinsatser tydliggörs. Rektors roll är att leda detta kvalitetsarbete och initiera förändringar inom de områden som har betydelse för måluppfyllelsen.

Författning:

4 kap. 4-6 § skollagen, Lgr 11 punkt 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektors ansvar.

Anmärkning:**Bedömningsområde: Bedömning och betygssättning****Bedömning:**

Skolans insatser framgår inte på ett tydligt sätt i de individuella utvecklingsplanerna.

Motivering:

Hjoggböleskolan använder ett digitalt stöd för individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen. Vid utvecklingssamtalet ska läraren i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i. Planen ska också sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

Enligt rektor genomförs utvecklingssamtal med samtliga elever en gång varje termin. De utvecklingsplaner Skolinspektionen tagit del av innehåller både skriftliga omdömen och en framåtsyftande del. Skolans insatser för att eleven ska nå målen är dock inte alltid tydligt framskrivna. Skolans insatser är mer av generell karaktär, exempelvis att "eleven ska få sitta ensam om det blir nödvändigt", "läraren ser till att eleven vet som ska göras". Detta speglar inte hur

undervisningen ska stödja elevens utveckling och får även till följd att insatserna är svåra att utvärdera.

Mot bakgrund av att skolan genomför utvecklingssamtal och ger skriftliga omdömen bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig men som behöver åtgärdas.

Författning:

10 kap.13 § skollagen.

Bakgrund

Måluppfyllelse

Hjoggböleskolan redovisar elevernas måluppfyllelse och resultaten av de nationella proven i årskurs 3 för år 2011. Enligt den redovisningen når alla elever kravnivåerna i svenska och matematik. I skolans kvalitetsarbete redovisas elevernas måluppfyllelse i alla ämnen i årskurs 5. I den framkommer att enstaka elever inte nådde målen i ämnena svenska och matematik. Under åren 2008–2010 redovisar skolenheten resultaten av de nationella ämnesproven i årskurs 5. Det framgår att nästan alla elever nått kravnivån för godkänt i svenska. För år 2011 redovisas inga resultat av de nationella ämnesproven.

De kunskapsresultat som skolan och rektorn har fått i uppdrag att rapportera till nämnd och förvaltning är de nationella provresultaten i årskurs 3 och 5 samt elevernas måluppfyllelse i årskurs 5 i samtliga ämnen. Skolan har gjort en analys av varje elevs resultat på de nationella proven för att sätta in olika stödinsatser. I arbetet kring utveckling och genomförande av den nya läroplanen arbetar kommunens skolor med att utveckla lokala pedagogiska planeringar i varje ämne och i varje årskurs. Detta för att skolorna ska få en gemensam syn på ämnenas syfte, centrala innehåll och bedömning. Vidare gör skolan kvalitativa samarbetsinsatser för att öka måluppfyllelsen hos eleverna. På skolan pågår ett arbete med att tydliggöra mål och kunskapskrav. Det centrala innehållet, syftet samt kunskapskraven diskuteras kontinuerligt på gemensamma träffar. Detta arbete sker i samarbete med Bureskolan.

Hjoggböleskolan redovisar ingen dokumenterad sammanställning och utvärdering av måluppfyllelsen för verksamheten i förskoleklassen.

Av dokumentation och intervju med rektor framkommer att Hjoggböleskolan bedriver ett aktivt och kontinuerligt värdegrundsarbete. Enligt rektor sker dagliga samtal med eleverna kring förhållningssätt och bemötande. Rektorn uppger att det är ett positivt klimat på skolan och få konflikter mellan eleverna. Skolan har ett likabehandlingsteam som kopplas in om en incident uppstår. I dagsläget pågår ett arbete med att förbättra elevernas språkbruk.

Beskrivning av Hjoggböleskolan

Hjoggböleskolan är belägen cirka två mil söder om Skellefteå. Skolenheten omfattar förskoleklass och årskurserna 1–5 samt fritidshem. Eleverna är organiserade i åldersblandade klasser förskoleklass – årskurs 1, årskurserna 2–3, årskurserna 4–5. På skolan går 39 elever. Skolan leds av en rektor som även ansvarar

för Bureskolan. Specialpedagogen finns på skolan en dag i veckan. Vid behov har skolan tillgång till psykolog, skolsköterska samt kurator. Eleverna på Hjoggböleskolan fortsätter sin skolgång på Bureskolan från årskurs 6. Bedömning av fritidshemmets verksamhet redovisas i ett separat kommunövergripande beslut.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit jurist Jonas Hedström och undervisningsråd Pererik Hagberg.

På Skolinspektionens vägnar

Joakim Blomberg
Enhetschef

Karin Nilsson
Utredare

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i beslutet.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmännen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i beslutet grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmännen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).